

Aan de minister van Klimaat en Groene Groei
Mevrouw drs. S. van Veldhoven-van der Meer
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR4712/2026-U175

Datum

2 september 2026

Onderwerp

Regeling tijdsafhankelijke transporttarieven

Geachte mevrouw Van Veldhoven-van der Meer,

Op 6 juli 2026 is het Regeling tijdsafhankelijke transporttarieven aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voor advies voorgelegd. Er is voor dit voorstel ook een internetconsultatie van start gegaan. De reactietermijn eindigt op 1 september 2026.

Context

Aanleiding voor het voorstel is het door Netbeheer Nederland bij de Autoriteit Consument en Markt (ACM) ingediende codewijzigingsvoorstel voor een nieuw tariefstelsel voor kleine elektriciteitsaansluitingen. In dit stelsel wordt het transporttarief afhankelijk van zowel de hoeveelheid afgenomen elektriciteit als het moment waarop deze wordt verbruikt, waarbij verschillende tarieven gelden per tijdsblok en seizoen. Hiermee worden aangesloten met een kleine aansluiting gestimuleerd hun elektriciteitsverbruik te verschuiven naar momenten waarop het net minder zwaar wordt belast. Dit draagt bij aan een efficiënter gebruik van de beschikbare netcapaciteit en is daarmee van belang voor het verminderen van netcongestie, al vormt het geen zelfstandige oplossing voor het volledige congestieprobleem.

Om het nieuwe tariefstelsel naar verwachting per 1 januari 2029 te kunnen invoeren, moeten netbeheerders en energieleveranciers hun gegevensuitwisseling, registratie, facturering en informatievoorziening aanpassen. Het voorstel wijzigt daarom de Energieregeling en bevat bepalingen voor de Regeling gegevensuitwisseling Energiewet, die nog in uitvoering is, die de invoering van de tijdsafhankelijke transporttarieven mogelijk maken.

De invoering en vaststelling van de tijdsafhankelijke transporttarieven zelf maken geen onderdeel uit van deze wijzigingsregeling. Deze worden vastgesteld door de ACM. Het voorstel van EZK strekt derhalve niet tot de invoering of inhoudelijke vormgeving van deze tarieven.

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

Inhoud van het voorstel

Het voorstel wijzigt de Energieregeling en introduceert bepalingen in de Regeling gegevensuitwisseling Energiewet om de invoering van verbruiks- en tijdsafhankelijke transporttarieven voor kleine elektriciteitsaansluitingen mogelijk te maken. Het regelt onder meer hoe distributiesysteembeheerders de bestaande kwartierwaarden omzetten in verbruik en transportkosten per tariefperiode, welke gegevens zij registreren, bewaren en aan energieleveranciers verstrekken en hoe de verwachte transportkosten, voorlopige afdrachten en verrekening met de werkelijke kosten worden berekend. Daarnaast bevat het voorstel verplichtingen voor energieleveranciers om de transportkosten uitgesplitst op de factuur en het verbruikskostenoverzicht weer te geven en om klanten via een digitaal portaal inzicht te geven in hun verbruik en kosten per tariefperiode. Voor aansluitingen zonder op afstand uitleesbare meetinrichting of met uitgeschakelde communicatiefunctie wordt een afzonderlijk, niet-tijdsafhankelijk en verbruiksafhankelijk tarief vastgesteld. Daarmee bevat het voorstel de administratieve, technische en informatieverplichtingen die nodig zijn om het nieuwe transporttariefstelsel uit te voeren en voor eindafnemers controleerbaar te maken.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De toelichting beschrijft het mechanisme waarmee het voorstel kan bijdragen aan het verminderen van netcongestie. Door de transporttarieven afhankelijk te maken van het moment van elektriciteitsverbruik, wordt verbruik tijdens drukke uren duurder en tijdens rustige uren goedkoper. Kleinverbruikers krijgen daarmee een financiële prikkel om flexibel verbruik, bijvoorbeeld voor het laden van elektrische auto's, warmtepompen, boilers en thuisbatterijen, naar daluren te verschuiven. Hierdoor kunnen pieken in de belasting van het elektriciteitsnet worden afgevlakt, kan de beschikbare netcapaciteit gelijkmatiger worden benut en kan op bepaalde plaatsen en tijdstippen meer ruimte op het net ontstaan.

Het voorstel draagt hier vooral faciliterend aan bij. Het creëert niet zelf de tariefverschillen, maar regelt de gegevensverwerking, facturering en informatievoorziening die nodig zijn om deze financiële prikkel te laten functioneren. Zo zijn er verplichtingen opgenomen voor energieleveranciers om de transportkosten uitgesplitst op de factuur en het verbruikskostenoverzicht weer te geven en om klanten via een digitaal portaal inzicht te geven in hun verbruik en kosten per tariefperiode. In die zin kan het voorstel bijdragen aan het beperken of voorkomen van congestie, maar het neemt bestaande netcongestie niet zelfstandig weg. Dat doet immers het codewijzigingsvoorstel van de ACM en niet deze regeling. Hiermee is nut en noodzaak van deze wijzigingsregeling voldoende onderbouwd.

2. Minder belastende alternatieven

De voorgestelde systematiek van de regeling bouwt voort op het codewijzigingsvoorstel dat door de gezamenlijke netbeheerders bij de ACM is ingediend. In zoverre sluit het voorstel aan bij de wensen en bestaande voorbereidingen van de netbeheerders en is dit een minder belastend alternatief. Alleen betekent dit niet dat de uitwerking ook door de gehele energiesector wordt gedragen of voor alle betrokken partijen de minst belastende is. Energieleveranciers krijgen aanvullende verplichtingen voor gegevensverwerking, facturering, klantenportalen en klantcontact en hebben volgens de toelichting gewaarschuwd voor een toename van klantvragen. Voor de informatievoorziening is een concreet alternatief gekozen: aansluiting bij de bestaande klantenportalen van leveranciers in plaats van de ontwikkeling van afzonderlijke portalen door netbeheerders. Het college heeft geen adviespunten ten aanzien van minder belastende alternatieven.

3. Werkbaarheid

Met de werkbaarheid van het voorstel is in de toelichting op verschillende plaatsen rekening gehouden, maar de beoordeling blijft overwegend kwalitatief. De invoering wordt gefaseerd voorbereid en is voorzien voor 1 januari 2029, zodat distributiesysteembeheerders en energieleveranciers tijd hebben om hun ICT-systemen, gegevensuitwisseling, facturering en bedrijfsprocessen aan te passen. Ook wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande processen en informatiekanaalen. Zo worden beschikbare kwartierwaarden gebruikt, verloopt de informatievoorziening via de bestaande verbruikskostenoverzichten en klantenportalen van leveranciers en is afgezien van de ontwikkeling van afzonderlijke portalen door netbeheerders. Voor aansluitingen zonder op afstand uitleesbare meetinrichting of met een uitgeschakelde communicatiefunctie is bovendien een afzonderlijke werkwijze opgenomen. Deze keuzes kunnen de uitvoering vergemakkelijken. Daartegenover staan complexe nieuwe berekeningen, registers, gegevensstromen, termijnen en verrekeningen. De toelichting maakt niet concreet inzichtelijk of deze processen integraal zijn getest, hoeveel tijd partijen nodig hebben voor implementatie en of de gestelde termijnen in alle situaties haalbaar zijn.

3.1 Het college adviseert inzichtelijk te maken in hoeverre de nieuwe processen voor netbeheerders en leveranciers uitvoerbaar zijn.

Aan het doenvermogen van burgers en kleine ondernemers wordt expliciet aandacht besteed. De toelichting onderkent dat tijdsafhankelijke tarieven, voorlopige bedragen en verrekeningen achteraf de energiefactuur moeilijker te begrijpen maken. Om dit negatieve effect te beperken moeten de factuur en het verbruikskostenoverzicht aanvullende informatie bevatten en moeten gebruikers via het klantenportaal inzicht krijgen in hun verbruik en kosten per tariefperiode. Daarmee worden zij in staat gesteld de factuur te controleren en hun verbruik naar goedkopere momenten te verschuiven. Het is echter niet aangetoond dat deze aanvullende informatie voor verschillende groepen daadwerkelijk begrijpelijk en handelingsgericht is. Meer informatie en verdere uitsplitsing kunnen de complexiteit juist vergroten, met name voor mensen met beperkte digitale vaardigheden. Ook is niet duidelijk of de facturen, overzichten en portalen met burgers en kleine ondernemers zijn getest. De aandacht voor werkbaarheid en doenvermogen is daarmee herkenbaar, maar de praktische onderbouwing is nog onvoldoende.

3.2 Het college adviseert te toetsen of de informatie op facturen, verbruikskostenoverzichten en klantenportalen voor verschillende groepen eindafnemers begrijpelijk en handelingsgericht is, aan de hand van een doenvermogenstoets.

4. Gevolgen regeldruk

De toelichting beschrijft de betrokken doelgroepen en de belangrijkste gevolgen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen distributiesysteembeheerders, energieleveranciers en overige bedrijven, instellingen en burgers. De toelichting onderkent onder meer dat systemen en werkprocessen moeten worden aangepast, nieuwe berekeningen en gegevensuitwisselingen nodig zijn, facturen en klantenportalen moeten worden gewijzigd en leveranciers structureel extra beheer-, onderhouds- en klantenservicekosten kunnen ondervinden. Een kwantitatieve berekening ontbreekt. De toelichting vermeldt niet hoeveel netbeheerders en leveranciers worden geraakt, hoeveel uren de aanpassingen en structurele werkzaamheden vergen en welke ICT-, personeels- en beheerkosten daarmee zijn gemoeid.

4.1 Het college adviseert om de regeldruk kwantitatief inzichtelijk te maken conform de Rijksbrede methodiek, dus inclusief de kennisname kosten voor de bedrijven en burgers die worden geraakt door het voorstel.

Het vaststellen en goedkeuren van codes vormt uitvoering van de Energiewet. De ACM geeft als onafhankelijke regulerende instantie uitvoering aan de wettelijke opdracht om de energiemarkt te reguleren. Wanneer een code nieuwe informatieverplichtingen, administratieve handelingen of nalevingskosten veroorzaakt voor bedrijven en burgers, dan betreft dit regeldruk. Die gevolgen zouden daarom bij het codebesluit inzichtelijk en, waar mogelijk, kwantitatief moeten worden gemaakt. Dit komt ook overeen met de definitie in het Handboek Meting Regeldrukkosten 2026.¹

Het college van ATR constateert dat codewijzigingsvoorstellen van de ACM zelf invloed hebben op de regeldruk. Deze worden echter nooit worden voorgelegd aan ATR en derhalve wordt de regeldruk die deze veroorzaken niet in de besluitvorming meegenomen.

4.2 Het college adviseert om de regeldrukgevolgen als gevolg van uitvoering door de ACM in kaart te brengen en deze ter advisering aan ATR voorleggen.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen / vaststellen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris

¹ Handboek Meting Regeldrukkosten v3.0, 2026, pagina 34.